

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9Csp/238/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117221343
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2018:8117221343.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o., so sídlom Československé armády 954/7, 500 03 Hradec Králové, právne zastúpeného advokátska kancelária Gallo s.r.o., so sídlom Jilemnického 30, 036 01 Martin, proti žalovanému: B. X. N., N.. XX.XX.XXXX, A. W. XXXX/XX, XXX XX W., o zaplatenie 378,31 € s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalobu zamieťa.

II. Žalobca nemá nárok na náhradu trov konania a žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Návrhom došlým súdu dňa 25.09.2017 sa žalobca domáhal na žalovanom zaplatenia sumy vo výške 378,31 € spolu s príslušenstvom spočívajúcim v úrokoch z omeškania vo výške 5 % ročne od 17.12.2016 až do zaplatenia. Žalobca v návrhu uviedol, že pohľadávku, ktorú si žalobou uplatňuje nadobudol od spoločnosti Provident Financial s.r.o., ktorá dňa 01.08.2013 uzatvorila so žalovaným Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 569658575, na základe ktorej poskytla žalovanému pôžičku vo výške 1100 €. Žalovaný sa zaviazal splácať pôžičku v pravidelných týždenných splátkach po dobu 60-tich týždňov v sume 24,66 €. Posledná predpísaná splátka bola splatná dňa 25.09.2014. Ďalej Provident Financial s.r.o. uzatvoril so žalovaným dňa 01.08.2013 Zmluvu o zabezpečení splátok úveru, na základe ktorej sa spoločnosť zaviazala poskytnúť žalovanému službu špecifikovanú v čl. 1 uvedenej zmluvy, za ktorú sa žalovaný zaviazal zaplatiť odmenu vo výške 566,50 €. Žalovaný sa zaviazal splácať odmenu v pravidelných týždenných splátkach po dobu 60-tich týždňov v sume 09,44 €. Celková výška mesačnej splátky z titulu oboch zmlúv tak predstavovala sumu 34,10 €. Pohľadávku uplatňovanú žalobou nadobudol žalobca od právneho predchodcu zmluvou o postúpení pohľadávok, ktorá bola uzavretá dňa 16.12.2016. Žalovaný porušil svoju povinnosť splácať svoje záväzky zo zmlúv špecifikovaných v bode 1. žaloby riadne a včas a uhradil len splátky v celkovej výške 660,11 €. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania návrhu je teda vo výške 378,31 €.

2. Žalovaný sa k žalobe žiadnym spôsobom nevyjadril.

3. Súd vo veci rozhodol na pojednávaní konanom dňa 01.02.2018, vychádzajúc z obsahu listín tvoriacich súdny spis a zistil nasledujúce:

3.1. Zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným dňa 01.08.2013 vyplýva, že Provident Financial s.r.o. poskytol žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 1100 €. Celkové náklady zákazníka - žalovaného boli tvorené súčtom úroku a poplatku za garantovanú službu, pričom úrok je vyjadrený úrokovou sadzbou 22,38 % zo sumy úveru, t. j. vo výške 158,40 € a poplatok za garantovanú službu pevnou sumou 221,10 €. Celkové náklady na základe údajov platných v

čase uzatvorenia zmluvy predstavujú RPMN vo výške 70,38 %. Priemerná hodnota RPMN bola 48,52%, celková suma na zaplatenie 1479,50 €, pričom táto mala byť zaplatená v 60-tich týždenných splátkach, kde výška každej splátky od prvej po predposlednú bola 24,66 € a výška poslednej splátky 24,56 €. Doba trvania zmluvy bola 60 týždňov a termín splatnosti poslednej splátky, a teda termín konečnej splatnosti úveru pripadal na siedmy deň 60-teho týždňa po dni uzavretia zmluvy. V rovnaký deň, teda dňa 01.08.2013 bola medzi Provident Financial s.r.o. a žalovaným uzatvorená Zmluva o zabezpečení splátok úveru, podľa ktorej sa poskytovateľ zaviazal, že zákazníkovi bude počas platnosti tejto zmluvy pravidelne poskytovať službu spočívajúcu v prevzatí peňažnej hotovosti určenej na úhradu splátky spotrebiteľského úveru. Prevzatie peňažnej hotovosti sa uskutoční v mieste trvalého pobytu zákazníka alebo na inom mieste určenom predchádzajúcou vzájomnou dohodou zmluvných strán. Odmena za túto službu mala predstavovať 566,50 €, pričom mala byť zaplatená v 60-tich pravidelných splátkach, a to v 59 týždenných splátkach vo výške 9,44 € a posledná splátka mala mať výšku 9,54 €.

4. Listom zo dňa 14.11.2017 (č. I. 17) súd požiadal žalobcu, aby mu tento

- zaslal všetky doklady, ktorými sa overovala bonita žalovaného,
- vysvetlil, čo predstavuje žalovaná suma 378,31 €,
- zaslal rozpis všetkých splátok na istinu, úroky a poplatky.

4.1. Na predmetnú výzvu reagoval žalobca podaním doručeným súdu dňa 05.12.2017 (č. I. 19 - 20), v ktorom uviedol, že sa pridrižiava špecifikácie pohľadávky uvádzanej v žalobnom žalobného návrhu. Zo strany žalovaného bola uhradená suma 1227,80 €. Rovnako uviedol, že zo strany právneho predchodcu mu bola postúpená pohľadávka v celkovej výške 818,20 €, pozostávajúca z neuhradenej istiny vo výške 439,89 €, zostatku úroku vo výške 151,76 € a zostatku titulom zmluvy o zabezpečení splátok vo výške 226,55 €. Žalovanému bol zo strany právneho predchodcu poskytnutý úver v celkovej výške 1100 €. Žalovaný sa popri istine zaviazal zaplatiť právnenmu predchodcovi žalobcu aj príslušenstvo pozostávajúce z úroku vo výške 379,50 € a odmenu za poskytnutie služby titulom zmluvy o zabezpečení splátok úveru vo výške 566,50 €. Spolu sa tak žalovaný zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 2046 €. Odpočítaním úhrad zo strany žalovaného 1227,80 €, tak dostaneme sumu postúpenej pohľadávky. Nárok, ktorý si žalobca uplatňuje cestou tunajšieho súdu predstavuje súčet postúpeného zostatku úroku a odmeny za poskytnutie služby, t. j. 151,76 € + 226,55 € = 378,31 €, teda žalobca si v konaní položku istiny neuplatňuje.

5. Podľa § 1 ods.2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy - Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm.d) zákona č. 129/2010 Z.z. - zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 7 ods.1 zákona č. 129/2010 Z.z. - Veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Povinnosť podľa prvej vety sa považuje za splnenú, ak je splatenie spotrebiteľského úveru v celom rozsahu zabezpečené peňažnými prostriedkami alebo cennými papiermi; tým nie je dotknuté ustanovenie § 17 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20111201.html>>.

Podľa § 11 ods.2 zákona č. 129/2010 Z.z. - Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>>, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>> sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>> sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

6. Bezúročnosť úveru a neplatnosť predčasného zosplatenia úveru. Cieľom § 7 ako aj § 11 ods.2 zákona č. 129/2010 Z.z. je, že veriteľ je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na

zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať (napr. predpokladaný príjem z prejednávaneho dedičského konania, predaja nehnuteľnosti, poisťného plnenia a pod.).

Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru.

Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúca. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobo ochorie a pod.

Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať.

Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver.

Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii.

Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť.

Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (tj. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrované deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

Podľa NSS ČR sp. zn. 1 As 30/2015 - Dle kasačného soudu je třeba uvedené závěry krajského soudu chápat ve vzájemné souvislosti tak, že součástí odborné péče při posouzení úvěruschopnosti spotřebitele je také posouzení rozhodujících listin a vynaložení patřičného úsilí, podloženého odborností a profesionalitou, aby byly zjištěny všechny potřebné skutečnosti v nezbytném rozsahu. Proto je nutno dovodit také požadavek na doložení tvrzení dlužníka o jeho majetkových poměrech. Samotné ničím nedoložené prohlášení spotřebitele nemůže vést k řádnému prověření jeho schopnosti splácet úvěr, neboť se dle slov krajského soudu jedná o situace, kdy by osoba jednající s odbornou péčí měla a mohla mít pochybnosti o pravdivosti tvrzených skutečností. Smyslem zakotvení povinnosti poskytovatelů spotřebitelských úvěrů posuzovat úvěruschopnost spotřebitele (§ 9 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru) je především ochrana spotřebitelů před rizikovými úvěry a dále řešení problému rostoucího zadluženosti domácností (viz důvodová zpráva k zákonu o spotřebitelském úvěru). Povinnost věřitele posoudit před uzavřením smlouvy bonitu spotřebitele představuje pro spotřebitele i určitou záruku, že věřitel bude při poskytování úvěru postupovat tak, aby jej do určité míry chránil před neschopností splácet. Primárním chráněným zájmem je zde ochrana spotřebitele před neodpovědným poskytnutím úvěru, které by vedlo k jeho insolvenční se všemi negativními následky, a to jak ekonomickými v podobě ztráty majetku, tak společenskými v podobě společenské stigmatizace (viz Wachtlová, L., Slanina, J.: Zákon o spotřebitelském úvěru. Komentář. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2011, s. 99).

6.1. Napriek výzve súdu žalobcovi, aby predložil všetky doklady, ktorými overoval bonitu žalovaného, žalobca súdu žiadne doklady nepredložil. Preto nie je možné prijať iný záver ako ten, že žalobca nepreukázal, že pri poskytovaní úveru bola s odbornou starostlivosťou preskúmaná bonita žalovaného - dlžníka, a preto je poskytnutý úver bez úrokov a bez poplatkov a k jeho platnému predčasnému zosplateniu nedošlo. Tento záver znamená, že z poskytnutého úveru sa žalobca nemôže domáhať úroku, ktorý predstavoval sumu 158,40 €, ani poplatku za garantovanú službu, ktorá predstavovala sumu 566,50 €. Rovnako má súd za to, že tento záver dopadá aj na zmluvu o zabezpečení splátok úveru, ktorá navonok javí charakter samostatnej zmluvy, avšak nejde o nič iné ako o zmluvnú podmienku úzko

súvisiacu so zmluvou o poskytnutí úveru. V súvislosti s týmto poplatkom je potrebné dať do pozornosti tendenciu dodávateľov, a to poplatky ustanovovať formou samostatných zmlúv (a nie v cenníkoch poplatkov na jednom mieste), s cieľom rozložiť plnenia, ktoré zaťažujú spotrebiteľa do viacerých formálne oddelených právnych úkonov, a tak sťažiť identifikovanie skutočnej odplaty za poskytnutie hlavnej služby. Táto tendencia dodávateľov je spojená s vykonštruovaním rôznych doplnkových služieb, ktoré si má spotrebiteľ dobrovoľne objednať a ktoré sú samostatne spoplatňované. Z aplikačnej praxe súdu vyplýva, že dodávatelia v absolútnej väčšine prípadov nútia spotrebiteľov, aby spolu s hlavnou službou prijali aj vedľajšiu službu, ktorej odplata predstavuje nemorálne spoplatňovanie poskytnutej služby a rozloženie ceny plnenia do vedľajších záväzkov. Podstata doplnkovej služby je len prostriedkom obchádzania zákona, keďže doplnková služba predstavuje najčastejšie činnosti dodávateľa, ktoré by bol aj tak povinný poskytnúť spotrebiteľovi v intenciách odbornej starostlivosti alebo iných zákonných povinností. Rovnako tak doplnkové služby spravidla nesledujú záujmy spotrebiteľa, ak mu aj majú v istom zmysle zlepšiť a zjednodušiť plnenie (napr. vyberanie splátok v domácnosti klienta), nesmú cenu plnenia predražovať. Pri právnom posúdení tzv. doplnkových služieb je potrebné vždy myslieť na aplikáciu § 52a OZ, ktorej dôsledným naplnením dôjdeme k záveru, že tak samostatne kontrahované služby, ako aj plnenia a záväzky z nich plynúce je potrebné posudzovať v jednote a vzájomnej závislosti uzavieraných spotrebiteľských zmlúv. Spôsob splácania úveru je bežnou zmluvnou podmienkou zmluvy o poskytnutí úveru a oddelením týchto dvoch skutočností (úverovej zmluvy a spôsobu splácania úveru) do navonok osobitných zmlúv nemožno znížiť ochranu spotrebiteľa, ktorá mu patrí podľa ustanovení občianskeho zákonníka a osobitných predpisov.

6.2. V rámci právnej argumentácie poukazuje procesný súd na

- rozsudok KS v PO č.k. 19Co/142/2016-328 zo dňa 08.12.2016 (týka sa právneho predchodcu žalobcu - Provident Financial). Krajský súd v tomto rozsudku uviedol, že podľa záverov odvolacieho súdu je právne bezvýznamné aká terminológia sa použije na označenie platby za zabezpečenie splátok úveru (odmena/poplatok). Dôležité je, že ide o plnenie za doplnkovú službu, ktorou žalovaný prostredníctvom svojich zástupcov v hotovosti inkasuje splátky spotrebiteľského úveru. Z materiálneho hľadiska ide o platbu spojenú s poskytnutím úveru a predstavuje poplatok. Problémom a dôvodom neprijateľnosti poplatku je jeho netransparentnosť a neprimeraná výška, výrazne presahujúca náklady žalovaného na uvedenie doplnkovej služby a obchádzanie skutočných úrokov a skutočnej RPMN. Ak by poplatok bol zahrnutý v RPMN, jej celková výška by bola omnoho vyššia ako bolo uvedené. Uvedený poplatok sa totiž svojím rozsahom približuje súčtu úrokov a administratívneho poplatku, pričom v niektorých prípadoch aj tento súčet prevyšuje. Ak poplatok za zabezpečenie splátok úveru podstatne a v rozpore s akoukoľvek logikou neprimerane prevyšuje náklad na doplnkovú službu, ktorej plnením korešponduje, ide o exces pri používaní inštitútu poplatku. Krajský súd ďalej uviedol, že nielen s poukazom na vyššie uvedené ale aj na všetky doposiaľ známe skutočnosti v oblasti praktík žalovaného, odvolací súd dospel k záveru, že zo strany žalovaného sa evidentne jedná o cielene vytvorenú konštrukciu, ktorá sleduje jediný cieľ, a to dosiahnuť vyššie protiplnenie za poskytnutie peňažných prostriedkov oproti tomu, aké by žalovaný získal z úrokov formálne uvedených v zmluve. Poplatky spolu s úrokmi cca 86 %, ktoré požaduje žalovaný od žalobcu ako spotrebiteľa, prevyšujú spoločensky akceptovateľnú výšku. Takéto konanie žalovaného je však už obchádzaním zákona v zmysle ustanovenia § 39 OZ.

- rozsudok KS v Prešove sp. zn. 17Co/122/2017, podľa ktorého úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 3, § 39 Občianskeho zákonníka). Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. V zmluve uvedený úrok vo výške 22,38 %, nemá žiadne opodstatnenie v demokratickej spoločnosti, nemožno ho označiť inak ako úžerný a odporujúci dobrým mravom, a odvolaciemu súdu neprináleží ho upravovať tak, aby zodpovedali zákonnej požiadavke súladu s dobrými mravmi (rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-618/10 Banco Español). Vo vzťahu k zmluve o zabezpečení splátok úveru zo dňa 04.10.2013 odvolací súd uvádza, že žalobca ako spotrebiteľ a ako slabšia strana sporu nemal možnosť participovať na vytvorení formulárovej zmluvy a nepochybne je z hľadiska informovanosti a vyjednávacej pozície slabšou stranou (čl. 25 MOSTAZA CLARO). Súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že uzavretie zmluvy o zabezpečení splátok úveru bolo podmienkou poskytnutia úveru.

Pokiaľ ide o zmluvu o zabezpečení splátok, táto síce formálne predstavuje samostatnú zmluvu, ale z pohľadu posúdenia neprijateľnej zmluvnej podmienky a vylúčenia súdnej kontroly je potrebné prijať logický záver o tom, že aj v tomto prípade súdna kontrola nemôže byť vylúčená. Ide o akcesorickú zmluvu naväzujúcu na úverovú zmluvu, keďže jej obsahom je len spôsob splácania dohodnutého úveru. Spätosť predmetných zmlúv je daná tým, že v prípade neuzavretia zmluvy o úvere by bolo bezpredmetné

uzatvárať zmluvu o zabezpečení splátok, keďže bez poskytnutia úveru by ani neexistovala povinnosť žalobcu plniť dlh zo zmluvy o úvere v splátkach.

Dohoda o poskytnutí služby preto podlieha prieskumu súdu podľa § 53 Občianskeho zákonníka, keďže táto „služba“ nie je hlavným predmetom plnenia a poplatok vo výške 206 Eur teda nie je cenou hlavného predmetu plnenia. Cieľom zákonodarcu nebolo vylúčiť z preskúmania z hľadiska neprijateľnosti vedľajšie zmluvné cenové dojednania, a to najmä s ohľadom na skutočnosť, že nie je výnimočnou situáciou, kedy sa dodávatelia práve ich netransparentným zakomponovaním do formulárových spotrebiteľských zmlúv snažia získať neprimeraný majetkový prospech od spotrebiteľov. Tak zmluva o zabezpečení splátok úveru ako aj úverová zmluva sú formulárovými zmluvami, ktorých obsah žalobca ako spotrebiteľ nemohol ovplyvniť. Preto ich nie je možné považovať za individuálne dojednané. Odmena za výber splátok predstavuje viac ako 50% poskytnutého úveru a výrazne presahuje dohodnutý úrok. Ide o zmluvnú podmienku dohodnutú zjavne v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa, čo spôsobuje jej neplatnosť.

Odvolačný súd nevidí dôvod na odklon od záverov vyslovených v rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 19Co/142/2016-328 zo dňa 08.12.2016, cit: „Podľa záverov odvolacieho súdu je právne bezvýznamné, aká terminológia sa použije na označenie platby za zabezpečenie splátok úveru (odmena/poplatok). Dôležité je, že ide o plnenie za doplnkovú službu, ktorou žalovaný prostredníctvom svojich zástupcov hotovosťne inkasuje splátky spotrebiteľského úveru. Z materiálneho hľadiska ide o platbu spojenú s poskytnutím úveru a predstavuje poplatok. Problémom a dôvodom neprijateľnosti poplatku, je jeho netransparentnosť a neprimeraná výška, výrazne presahujúca náklady žalovaného na uvedenú doplnkovú službu a obchádzanie skutočných úrokov a skutočnej RPMN. Ak by poplatok bol zahrnutý v RPMN, jej celková výška by bola omnoho vyššia ako bolo uvedené. Uvedený poplatok sa totiž svojim rozsahom približuje súčtu úrokov a administratívneho poplatku, pričom v niektorých prípadoch aj tento súčet prevyšuje. Ak poplatok za zabezpečenie splátok úveru podstatne a v rozpore s akoukoľvek logikou, neprimerane prevyšuje náklad na doplnkovú službu, ktorej plneniu korešponduje, ide o exces pri používaní inštitútu poplatku.

Nielen s poukazom na vyššie uvedené, ale aj na všetky doposiaľ známe skutočnosti v oblasti praktík žalovaného, odvolací súd dospel k záveru, že zo strany žalovaného sa evidentne jedná o cielene vytvorenú konštrukciu, ktorá sleduje jediný cieľ, a to dosiahnuť vyššie protiplnenie za poskytnutie peňažných prostriedkov, oproti tomu aké by žalovaný získal z úrokov formálne uvedených v zmluve.“

V zmluve o úvere je tiež uvedený poplatok za garantovanú službu v pevnej výške, a to 80,40 Eur. Je zrejme, že výška tohto poplatku predstavuje viac ako 20 % výšky poskytnutého úveru. Za poplatok mal mať žalobca v zmysle bodu 4. Zmluvy o úvere nárok na určité konkrétne služby, a to 1) službu prevencie kumulácie neuhradených splátok prostredníctvom telefonického upozornenia a/ alebo listového upozornenia na omeškanie s uhradeným sumy, 2) podporu prostredníctvom zákazníckej telefonической linky, 3) službu vyhotovenia duplikátov dokumentov v súvislosti so zmluvou v prípade ich straty alebo poškodenia, 4) službu poskytnutia karty splátok Zákazníkovi, ako pomôcku na vedenie záznamov o platbách podľa zmluvy, 5) na základe písomnej žiadosti Zákazníka, ktorý je v omeškaní s úhradou sumy splatnej podľa tejto Zmluvy najmenej štyri týždne, sa Provident zaväzuje akceptovať splácanie tejto sumy v osobitných splátkach, rozdelených najviac na obdobie štyroch týždňov a zároveň si neuplatniť vo vzťahu k takejto splatnej sume právo na odstúpenie od zmluvy alebo na úroky z omeškania podľa čl. 10.

Na počiatku zmluvného vzťahu nie je zrejme, či k poskytnutiu čo i len jednej zo z vyššie uvedených služieb aj reálne dôjde. Aj za stavu, že žalovanému žiadna služba poskytnutá nebude, je v zmysle zmluvy povinný poplatok zaplatiť. Navyiac stanovením paušálnej výšky poplatku sa žalovaný snaží obísť prípadnú požiadavku presne vyčíslieť náklady vzniknuté s poskytnutím tej ktorej služby, napr. zaslaním upomienky, vyhotovením duplikátov zmluvných dokumentov a pod.. Predmetné ustanovenie zmluvy o poplatku za garantovanú službu tak vyznieva výrazne v neprospech spotrebiteľa, a to s ohľadom na jeho koncepciu a samotnú výšku poplatku. Ide preto o neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

- rozsudky OS PO sp. zn. 38C/140/2010, 14C/92/2013 ako aj 11C/22/2014, z ktorých je podstatné to, že na základe vylučenia obchodných zástupcov žalovaného v konaní vykonaných, títo potvrdili, že bez podpisu zmluvy o zabezpečení splátok úveru by nebola s nimi podpísaná ani zmluva o poskytnutí úveru, teda možnosť výberu formy splácania poskytnutého úveru spotrebiteľom bola iba predstieraná, v skutočnosti podmieňoval veriteľ, teda žalovaný poskytnutie úveru podpísaním zmluvy o zabezpečení splátok úveru.

6.3. V prejednávanej veci súd k vyhláseniu neprijateľnosti zmluvnej podmienky nepristúpil, pretože má za to, že zmluva o zabezpečení splátok úveru je neplatná priamo zo zákona pre rozpor s § 54

ods.1 OZ (Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.) v spojení s § 567 ods.1 OZ (Dlh sa plní na mieste určenom dohodou účastníkov. Ak nie je miesto plnenia takto určené, je ním bydlisko alebo sídlo dlžníka.), kde žalobcom spoplatňovaná služba podľa občianskeho zákonníka spoplatňovaná nie je. Týmto dochádza k odkloneniu od citovaných ustanovení občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa a takéto odklonenie je bez ďalšieho neplatné.

7. Na základe uvedeného teda súd prijal záver, že žalobu je nutné v celom rozsahu zamietnuť.

8. Podľa § 255 ods.1 C.s.p. - Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 257 C.s.p. - Výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 262 ods.1 C.s.p. - O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

8.1. Pokiaľ ide o náhradu trov konania, žalobca v konaní neúspešný, nárok na náhradu trov konania nemá. Žalovanému v konaní úspešnému súd nárok na náhradu trov konania nepriznal, keďže mu žiadne trovy v konaní nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Podľa § 359 C.s.p. - Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Prešov v dvoch (2) vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. - V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. - Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 C.s.p. - (1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. - Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.